

NYUGAT-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG

Szombathely, Vörösmarty u. 2.

GPS: ↑ 47.2329, → 16.6290

✉ 9701 Szombathely, Pf. 52.

E-mail: vezetes@nyuduvizig.hu

☎ (94) 521-280 Fax (94) 316-866

VEZ-0027-021/2018.

Ea.: Dr. Engi Zsuzsanna

☎ 94-521-214

Tárgy: Tájékoztatás a kialakult helyzetről és a folyamatban levő intézkedésekről

Üi: Dr. Baán Mihály alezredes

Vas Megyei Védelmi Bizottság

Szombathely

Hollán E. u. 1.

9700

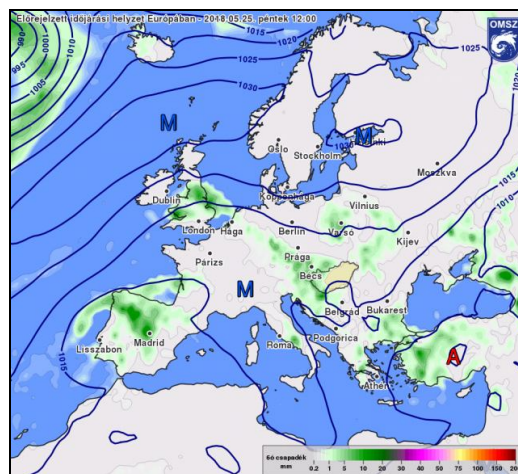
Tisztelt Cím!

A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Továbbiakban: Igazgatóság), 2018. június 9-i rendkívüli időjárás miatt kialakult eseményekről és a folyamatban levő intézkedésekről a következő tájékoztatást adja.

Hidrometeorológiai állásfoglalás a 2018. június 8-9-i helyi vízkár eseményekkel kapcsolatban (Gasztony, Szentgotthárdon a Zsida patak, Szőce)

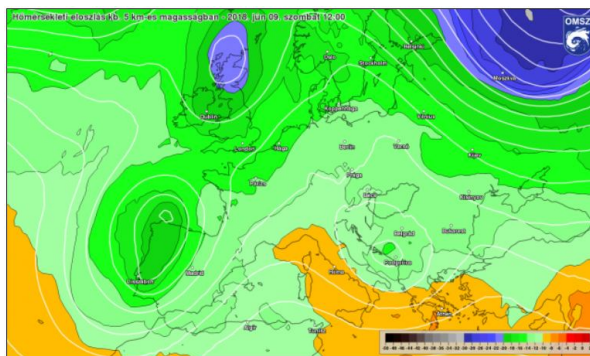
Megelőző hidrometeorológiai helyzet:

Május végétől jellegtelen nyomási mező volt felettünk, a helyi hatások érvényesültek. A meleg, labilis levegőben kedvezőek voltak a feltételek az intenzív záporok, zivatarok, felhőszakadások kialakulásához. Az OMSZ szinte minden napra citromsárga, ritkábban okkersárga riasztást, figyelmeztetést adott ki Vas megyére. Szinte mindegyik nap hullottak nagy mennyiségű csapadékok (60-80 mm) a NYUDUVIZIG érdekeltségi területén, főként Ausztriában. Szeszélyes területi eloszlás jellemezte a nagy csapadékokat. Radar információkon a felhő rendszerek gyors helyzetváltoztatása, erősödése volt nyomon követhető.

A 2018.06.08-09-ei hidrometeorológiai helyzet:

2018.06.08-án is meleg, igen labilis levegő volt felettünk. Tőlünk délre egy magassági hidegcsepp helyezkedett el, mely a nap folyamán északkelet-kelet felé változtatta a helyzetét.

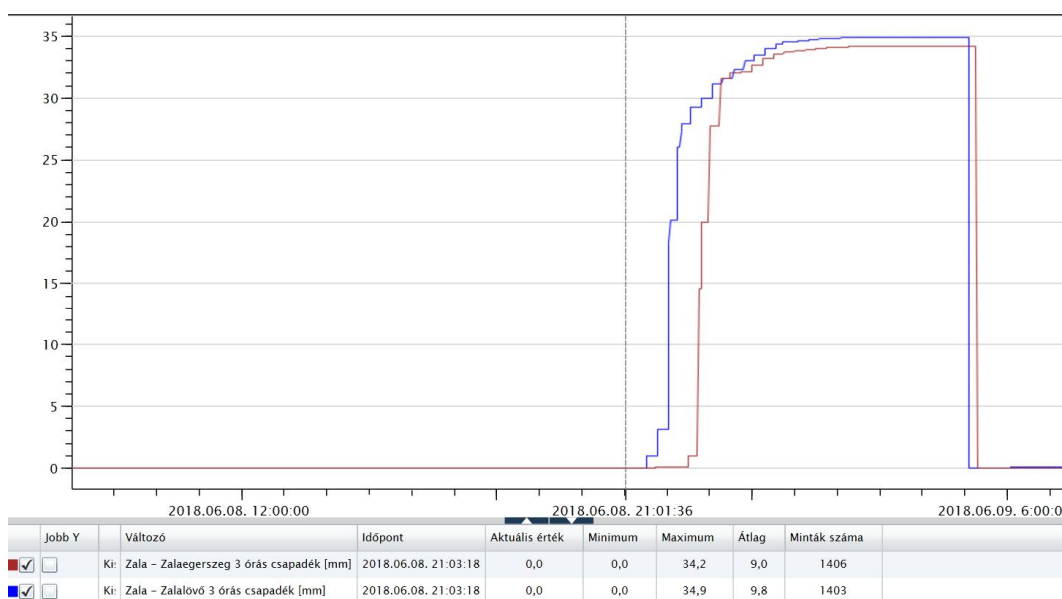

Kiadott figyelmeztetések, riasztások:

Magyar területen, Vas és Zala megye nagy részére az OMSZ okkersárga riasztása (közepes bekövetkezési kockázat mellett előfordulhat heves zivatar, károkozó szél vagy nagyméretű jég kíséretében; intenzív záporból, zivatarból rövid idő alatt 50 mm-t meghaladó csapadék hullhat) volt érvényben.

A délutáni órákban délnyugat felől megnövekedett, majd megvastagodott a felhőzet. Este 9 óra után déli, délnyugati irányból két zivatarrendszer érte el a szlovén-magyar határt (A szlovén szolgálat az esti órákra piros riasztást [magas bekövetkezési kockázat mellett heves zivatar várható, károkozó szél vagy nagyméretű jég kíséretében] adott ki a magyar-szlovén határ 20-30 km-es körzetében), amely északi irányba vonult tovább. A zivatarokat helyenként viharos szél, felhőszakadás, illetve jégeső kísérte.

A zalalövői és a zalaegerszegi távmérő állomás adataiból látszik, hogy a csapadék zöme 2 óra alatt hullott le. Ezen belül volt egy kb. fél órás időszak, amikor nagyon intenzív csapadék hullott.

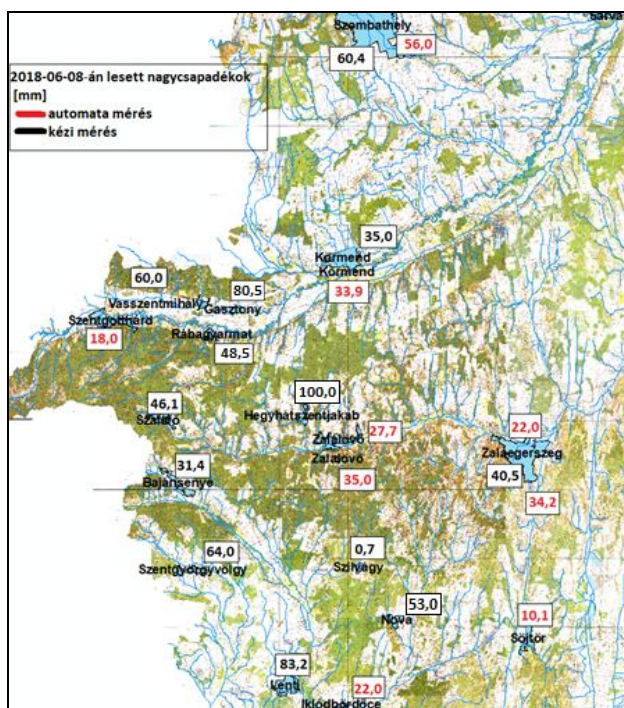

Zalalövő: 22:00-22:25 óra között 25 mm

Zalaegerszeg: 22:45-23:20 óra között 30 mm.

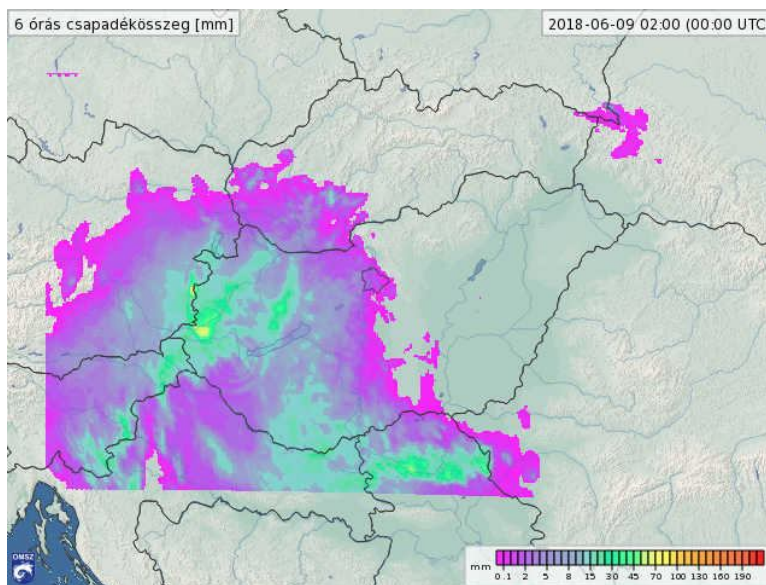
A csapadék göcös területi eloszlású volt, egy településen belül is 20 mm-es különbségek adódtak a mérési eredményekben. A csapadék nagy része kevesebb, mint két óra alatt hullott,

radar információkon a zivatargócok gyors mozgása, a csapadék intenzitás hirtelen változása volt megfigyelhető. 24 órás mért csapadékadatok a térségből az alábbi ábrán láthatók.

Az automata csapadékmérők csak 10 mm és 35 mm közötti értékeket regisztráltak (Szombathely: 56,0 mm). A kézi mérésekkel kiegészítettük az online rendelkezésre álló adatokat. A bekért adatok alapján, nyomon követhető a kiterjedt zivatar tevékenység hatása. A leginkább érintett területek: Lenti járás, Zalaegerszegi járás, Szentgotthárdi járás, Körmenői járás, Szombathelyi járás. Ezekben a térségekben lokálisan 60-100 mm közötti értékeket mértek, regisztráltak.

A hatórás radar összegképen jól látható, hogy Gasztony, Szentgotthárd keleti környezete, Szőce, Hegyhátszentjakab környezetének csapadékterhelése a legnagyobb.

Összefoglalásként elmondhatjuk, hogy a helyi vízkár eseményeket a rövid idő alatt lehullott nagycsapadékok, valamint a területre jellemző domborzati viszonyok határozták meg. Az elmúlt hetek tapasztalatai azt mutatják, hogy a meteorológiai figyelmeztetések csak nagyobb

térségekre vonatkoznak, a meteorológiai előrejelző rendszerek is nagyobb bizonytalansággal és különböző módon mutatják a várható eseményeket.

Tájékoztató a beérkezett bejelentésekről

1. Szentgotthárd

2018. év júniusában jelentős mennyiségű csapadék hullott a Zsida-patak vízgyűjtőjére. A rendkívüli csapadék tevékenység a Zsida-patak vízvezető kapacitását meghaladó vízhozamot és jelentős területi vízlefolyást idézett elő. Az ilyen extrém csapadékmennyiségek esetén előfordulhat, hogy a vízfolyás kilép a medréből, és szükségessé válhat lokális védekezési tevékenység.

A panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény; a 22/204. (XII. 5.) BM utasítás; az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a vízügyi igazgatóságok panaszokkal és a közérdekű bejelentésekkel kapcsolatos ügyeinek egységes intézésére vonatkozó részletes szabályairól szóló 19/2015. (OVF) számú főigazgatói utasítása, valamint a 37/2015. számú Igazgatói utasítás alapján Igazgatóságunk szakágazati Osztályai megvizsgálták a Szentgotthárdról érkezett, Zsida patakkal kapcsolatos panaszt és az eredményről tájékoztattuk 2018.06.27-i levelünkben Lábodi Gábor úr bejelentőt. Az előzetes helyszíni szemle során a vízfolyásban a bejelentők és a Vas Megyei Kormányhivatal által leírt állat-tetemek és szerves hulladék, bomlástermék nem volt tapasztalható.

A Vas megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal 2018. június 29-én tartottunk felügyeleti ellenőrzést, melynek alapján az alábbi szakaszokon tervezzük munkákat:

-0+445-1+367 km szelvények közötti szakasz a Dózsa György utca és a Zsidai út hídja között:

A mederben a Zsidai úti híd alvizén mintegy 60 m hosszban iszapoltás és profilozás szükséges.

-1+367-2+500 km szelvények közötti szakasz a Zsidai úti híd és a rendezéssel érintett végszelvény között:

A mederben lokálisan 30-40 cm duzzasztás látható a feliszapolódások és zátonyok következményeként. Az iszapoltással érintett szakasz hosszát geodéziai felméréssel kell megállapítani.

A fenntartási munkálatok elvégzésének előkészítése (geodéziai felmérés-kitűzés, szükséges beavatkozások meghatározása) folyamatban van.

Észrevételezzük, hogy a Zsida patak bal parti vízgyűjtőn levő utak burkolatlanok vagy bazalt zuzalék burkolattal rendelkeznek. Kiepített csapadékvíz elvezető rendszer nincs. Az útburkolat lemosott anyaga a Zsida patak medrében megtalálható a keresztező hidak környezetében.

2. Gasztony

Gasztony polgármesterétől Igazgatóságunkra panaszbejelentés nem érkezett a Nagyerdei patakkal kapcsolatosan.

3. Szőce

Szőce polgármesterétől szintén nem érkezett bejelentés a patak állapotára vonatkozóan. Szőcén két Vis major esemény kivizsgáláson vettünk részt, a 289 Hrsz - ú közúti híd és a 379 Hrsz - ú közúti híd megrongálódásával kapcsolatban.

A Szőcei patak jellemzően természetes vízfolyás, rendezett szakasza kevés van. A szőcei szakaszára jellemző, hogy a mederfenéken görgetett feltöltődés látható. 2015-ben volt a belterületi, továbbá az alatta és felette lévő szakasz megiszapolva. A vízfolyás partján jellemzően idősebb, döntően éger fák vannak.

Álláspontunk szerint a patak állapota nem befolyásolta a kialakult havária helyzetet, mert a helyi vízkár eseményeket a rövid idő alatt lehullott nagycsapadékok, valamint a területre jellemző domborzati viszonyok határozták meg. A helyszínen lakók megerősítették, hogy övárók hiányában a csapadékvíz lefelszerűen érkezett a lakott területről. A megrongálódott hidak által keletkezett törmelék, a bedőlt fákat és a csapadék által a területekről lemosott hordalékot a mederből el kell távolítani.

Igazgatóságunk a fentiekén túl az alábbi véleményt adja:

A terület csapadékvíz elvezetési problémáit elsősorban nem a befogadó vízfolyások okozzák.

- A településeken nem megoldott a belterületi csapadékvíz elvezetés. Hiányoznak az övárkok, amelyek a domboldalaról lefolyó vizeket vezetnék el a belterületek megkerülésével a befogadó vízfolyásokig.
- A vízfolyások nem a rendszeressé váló nagy intenzitású csapadéktevékenységek következtében a mezőgazdasági területekről bemosódó hordalék elvezetését szolgálják. A hosszú távú megoldást ilyen esetekben a település belterület-külterület határára tervezett hordalékfogó, vagy sankolótér jelentené, aminek fenntartásába az érintett gazdálkodók bevonását javasoljuk, tekintettel arra, hogy a Vízügyi Igazgatóságok fenntartási kötelezettsége a közérdek mértékéig terjed. A patakok iszapolása a fentiek miatt nem jelent hosszú távú megoldást.
- Gyakori jelenség a vízfolyások partján kiépített megközelítő út, melynek nincs aszfalt burkolata és vízelvezető útarca, így a nagy sebességgel folyó csapadékvíz a burkolatot megkezd és hordalékkal telehordja a vízfolyások medrét.
- A települések vízkárelhárítási tervei elavultak, illetve nem állnak rendelkezésre. Az illetékes polgármesterek helyi vízkárelhárítási fokozat elrendelésére jogosultak, de terv hiányában ezt nem tudják megtenni. Gyakori eset, hogy Igazgatóságunk Vízkárelhárítási ügyeletére sem érkezik meg a bejelentés, csak utólag szerzünk tudomást a megtörtént káreseményről a Vis major bejárásokra szóló meghívókból.
- Meg kell említeni a fenntartási munkák végzésére vonatkozó természetvédelmi időkorlátozásokat is. Szőce külterületén a Szőcei-patak Natura 2000 besorolása, Szentgotthárdon a Zsida-patak egyes belterületi szakaszain is természetvédelmi korlátozás áll fenn, amely miatt a vízfolyásokon egyáltalán nem, vagy csak csökkentett mértékben végezhetjük el a fenntartási munkákat.

Szombathely, 2018. július 2.

Tisztelettel:

Gaál Róbert
igazgató